

به نام خدا

روشها و قوانین واگذاری

روش ها و قوانین:

ماده ۱۹۲ و ۶۴ برنامه سوم توسعه

اصل ۴۴ قانون اساسی

قانون واگذاری نظام نوین اداره بیمارستان ها

هفت برنامه تحول در نظام اداری

**ماده ۳۳ و ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات
مالی دولت**

فصل دوم قانون مدیریت خدمات کشوری

**ماده ۱۴۴ و ۱۳۵، ۱۵۶، ۱۴۵، ۱۳۸، ۱۳۶
برنامه چهارم توسعه**

موافقت نامه BOT

روشهای واگذاری رایج در بخش سلامت

1

• بند الف (خرید خدمت از بخش غیر دولتی) ماده ۱ آیین نامه اجرایی ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مثال: پایگاه های مشارکتی)

2

• بند ب (مشارکت با بخش غیر دولتی) ماده ۱ آیین نامه اجرایی ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

3

• بند ج (واگذاری مدیریت به بخش غیر دولتی) ماده ۱ آیین نامه اجرایی ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مثال: قرارداد واگذاری مدیریتی مراکز بهداشتی و درمانی)

4

• ماده ۱۴۴ برنامه چهارم توسعه

5

• واگذاری نظام نوین

6

• ماده ۲۴ قانون مدیریت خدمات کشوری (جدید)

واگذاری

آئین نامه اجرایی ماده (۸۸) قانون

تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

ماده ۱- در آیین نامه اجرایی ماده ۸۸ اصطلاحات
زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف: خرید خدمات از بخش غیر دولتی

استفاده از ظرفیت های بخش غیر دولتی با
پرداخت هزینه سرانه تامین خدماتی که
دستگاه اجرایی مربوط، طبق قوانین و
مقررات موجود عهده دار آنها است.

ب: مشارکت با بخش غیر دولتی

در اختیار قراردادن مراکز و واحدهای خدماتی، اجتماعی، فرهنگی و رفاهی متعلق به بخش دولتی که توسط دستگاه دولتی در حال بهره برداری یا آماده بهره برداری و یا نیمه تمام است، به صورت اجاره به اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی و مشارکت بخش غیر دولتی در مالکیت مراکز و واحدهای نیمه تمام به میزان سرمایه گذاری انجام شده

ج: واگذاری مدیریت به بخش غیر دولتی

واگذاری اداره امور تحت مسئولیت دستگاه دولتی به اشخاص حقیقی و حقوقی مقرر در قانون و در چارچوب ضوابط دستگاه واگذار کننده و با حفظ مالکیت دولت.

ماده ۲

- دستگاه های واگذار کننده مجازند از تاریخ تصویب این آیین نامه تمام یا قسمتی از خدمات خود را با استفاده از روش های سه گانه ذکر شده در بندهای «الف»، «ب» و «ج» ماده (۱) این آیین نامه به بخش غیر دولتی واگذار نمایند.

- ماده ۳- وزارتخانه ها، موسسات و شرکت های دولتی مکلفند به منظور ارتقای کیفیت خدمات و کاهش حجم تصدی های دولت و هزینه های جاری نسبت به تهیه و تنظیم برنامه اجرایی در مورد واحدها و فعالیت های مشمول این آیین نامه به ترتیب زیر اقدام نماید.

**الف - احصای واحدها و فعالیت
های مشمول این آیین نامه**

**ب: تعیین نحوه انجام هریک از فعالیت ها
از طریق روش یا روش های ارایه شده در
ماده (۱) این آیین نامه**

**ج - تعیین هدف های کمی سالانه
برای سه روش مذکور و به تفکیک
هریک از فعالیت ها**

- ماده ۴- اشخاص حقیقی و حقوقی طرف قرارداد باید واجد صلاحیت های فنی و اخلاقی لازم و پروانه فعالیت از مراجع قانونی ذیربط بوده و توانایی ها و امکانات لازم را به تایید دستگاه واگذار کننده برای انجام تعهدات موضوع قرارداد داشته باشند.

ماده ۶ - اولویت های استفاده از روش های موضوع این آیین نامه به شرح زیر است:

- اولویت های استفاده از روش واگذاری مدیریت ضمن رعایت بند (الف) ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت با در نظر گرفتن توانایی ها، امکانات و تطبیق با استانداردها و ضوابط مورد نظر دستگاه ذیربط به ترتیب با نهادهای عمومی غیر دولتی، مصوب ۱۳۷۳ و الحاقات بعدی آن به ویژه شهرداری ها و دهرداری ها و همچنین موسسات عام المنفعه که براساس مجوزهای قانونی تشکیل شده یا می شوند و تعاونی های متشکل از کارکنان دستگاه واگذارکننده خواهد بود. در روش مشارکت، سایر اشخاص حقیقی و حقوقی در اولویت بعدی می باشند.

ماده ۸- واگذاری و اجاره بناها و اموال دولتی که از نفایس ملی می باشند مشمول حکم این آیین نامه نمی گردد.

ماده ۹ - مسئولیت حفظ و حراست و تعمیر و نگهداری اموال دولت در روش های مشارکت با بخش غیر دولتی و واگذاری مدیریت به عهده طرف قرارداد می باشد. ضوابط و دستورالعمل های مربوط توسط ستاد موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه تعیین خواهد شد.

- **ماده ۱۰ - تغییر کاربری مراکز و واحدهایی**
که واگذار می شوند، ممنوع است. در مورد استثنایی با ذکر دلایل موجه و پس از دریافت مابه التفاوت ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری به نفع دولت با پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربط و تصویب هیات وزیران بلامانع است.

- ماده ۱۱- افراد به کار گرفته شده در واحدها و فعالیت های موضوع این آیین نامه باید دارای صلاحیت های فنی، حرفه ای و اجتماعی و توانمندی لازم باشند و این موضوع با توجه به تخصصها و نوع فعالیت ها در قراردادها منظور می گردد.

- تبصره - کارکنانی که در این گونه واحدها به خدمت گرفته می شوند هیچ گونه رابطه استخدامی با دستگاه ذیربط نخواهند داشت.

اضافه شدن چند بند حقوقی در قراردادها (دیابت)

1

• روابط فی ما بین طرفین قرارداد تابع مقررات مذکور و مندرجات این قرارداد بوده و به استناد ماده ۱۸۸ قانون کار از شمول قانون کار خارج می باشد و هیچگونه تعهد استخدامی برای طرف اول ایجاد نمی نماید

2

• در صورتی که طرف دوم از پرداخت بدهی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی ناشی از انعقاد این قرارداد حادث شده و یا از سوی مراجع ذیصلاح اعلام گردد، در هر مرحله از اجرای قرارداد خودداری نماید، طرف اول قرارداد اختیار دارد از مطالبات طرف دوم در نزد خود راسا برداشت نموده و به طلبکاران پرداخت نماید.

3

• طرف دوم متعهد است در پایان قرارداد با کلیه کارمندان و کارکنان زیر مجموعه خود مفاصاحساب بعمل آورد و لیست تسویه حساب با سازمان تأمین اجتماعی و مفاصاحساب با کارکنان خود و پرداخت مالیات به وزارت امور اقتصادی و دارائی و شهرداری را اخذ و به طرف اول تسلیم نماید.

دستور العمل اجرایی ماده ۱۴۴ قانون برنامه چهارم توسعه

مقدمه:

- با تصویب ماده ۱۴۴ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران کلیه دستگاههای دولتی مکلف به بودجه‌ریزی عملیاتی و تعیین قیمت تمام شده هر یک از فعالیت‌های احصاء شده خود هستند. و نیز تمام دستگاههای دولتی در طول برنامه چهارم توسعه مکلف هستند سالانه حداقل ۲۰ درصد از فعالیت‌های خود را در قالب قیمت تمام شده طی توافقی که بین مدیران مبانی با مدیران مافوق اتفاق می‌افتد به انجام برسانند.

تعریف قیمت تمام شده

- به هزینه هایی اطلاق می شود که برای انجام هر واحد فعالیت و یا مجموعه ای از فعالیت های مشابه صرف می شود.

ماده ۱۴۴:

« کلیه دستگاههای اجرایی موظفند به منظور افزایش کارایی و بهره‌وری و استقرار نظام کنترل نتیجه و محصول و اعطای اختیارات لازم به مدیران برای اداره واحدهای تحت سرپرستی خود به صورت مستقل و هدفمند نمودن تخصیص منابع، براساس دستورالعمل مشترک سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی، قیمت تمام شده آن دسته از فعالیتهای و خدماتی که قابلیت تعیین قیمت تمام شده را دارند (از قبیل واحدهای آموزشی، پژوهشی و **بهداشتی**، **درمانی**، خدماتی و اداری)، براساس کمیت و کیفیت محل جغرافیایی مشخص و پس از تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا استان و با اعطای اختیارات لازم به مدیران ذی‌ربط اجرا نمایند و ... »

ماده ۴

مدیر واحد مجری حداکثر می‌تواند ۲۰٪ از نیروی انسانی واحد خود را که مورد نیاز نمی‌باشد به عنوان مازاد در اختیار دستگاه مادر قرار دهد.

تبصره ۲: نیروهای مازاد واحد مجری که از طرف دستگاه مربوط نیز غیر کارآمد تشخیص داده می‌شود طبق مقررات نسبت به تعیین تکلیف آنها اقدام شود.

تبصره ۱: تعداد نیروی انسانی مورد نیاز برای انجام فعالیت مشخص شده بر اساس تعداد پست‌های سازمانی اشغال شده می‌باشد و کاهش بیست درصدی نیروها نیز از میان نیروهای یاد شده صورت می‌گیرد.

ماده ۷

- در قیمت تمام شده فعالیتها و خدمات در چهارچوب این دستورالعمل، وظیفه، فعالیت و خدمتی به بخش غیردولتی واگذار نمی شود بلکه بین مدیر واحد مجری و رئیس دستگاه یا مقام مجاز از طرف ایشان توافقنامه منعقد می شود و تمام اختیارات مدیریتی، اداری، مالی، پرسنلی طبق قوانین و مقررات مربوط به مدیر واحد مجری که از کارکنان دستگاه یا سایر دستگاههای دولتی است واگذار می گردد.

ماده ۸

استفاده از اوقات خارج از وقت موظفی و ظرفیت‌های بلا استفاده دستگاه با رعایت مقررات مربوط مجاز خواهد بود مشروط بر اینکه:

۲_ منافع حاصله در جهت ارائه خدمات با کیفیت به متقاضیان خدمات و تأمین رفاه حال عوامل کاری، تجهیز و بهبود کلیه امکانات در اختیار هزینه گردد.

۱_ بر امکانات، تجهیزات، ابنیه، محدثات و ... طبق تعهدات بعمل آمده در توافقنامه خسارت و آسیبی وارد نشود.

برخی از تعهدات مجری

1

• مسئول پاسخگویی و انجام هماهنگی‌های لازم در انجام خدمات توافق‌شده

2

• پذیرش انجام خدمات توافق‌شده بر اساس کمیت و کیفیت تعیین‌شده از سوی دستگاه

3

• تعهد پرداخت کلیه حقوق و مزایای قانونی و استحقاقی کارکنان

• تعهد مبنی بر ضمانت انجام صحیح مفاد توافقنامه

4

• تعهد هزینه کرد اعتبارات حاصل از صرفه جویی در
چهارچوب دستورالعمل

5

• تعهد پرداخت هزینه های پرسنلی، مصرفی، تعمیر و
نگهداری و سایر هزینه های محاسبه شده

6

ماده ۱۵: تشویق کارکنان و مدیران واحد مجری

- **صرفه‌جویی حاصل از تفاضل بین قیمت تمام شده مورد توافق در توافقنامه مبادله شده با مدیر واحد مجری (اعتبارات مصوب) و هزینه‌های قطعی فعالیت یا خدمات در همان سال، در طول برنامه چهارم به شرح ذیل هزینه خواهد شد:**

۱۰ درصد

۳۰ درصد

۶۰ درصد

شصت درصد (۶۰٪) رقم حاصل از صرفه‌جویی به منظور ایجاد انگیزه در کارکنان واحد مجری به شرح ذیل پرداخت می‌گردد:

حداقل ۱۰ و حداکثر ۲۰ درصد رقم فوق‌الذکر به مدیر واحد مجری با نظر دستگاه بر اساس کیفیت ارائه خدمات و رضایت خدمت‌گیرندگان

پرداخت انگیزشی و کارایی به کارکنان واحد مجری حداکثر معادل حقوق و مزایای ماهانه آنان به ازای هر ماه

چهل درصد (۴۰٪) رقم حاصل از صرفه جویی به طریق ذیل برای ارتقاء کیفی خدمات، تشویق کارکنان ستادی واحدهای ذیربط هزینه می گردد:

سی درصد (۳۰٪) رقم مذکور برای ارتقاء و بهبود
کیفی خدمات نظیر اصلاح نظام‌های مدیریتی،
آموزشی و بهسازی کارکنان، ارایه خدمات برتر و
تجهیز و بازسازی امکانات و یا خرید تجهیزات

ده درصد (۱۰٪) رقم مذکور
برای تشویق کارکنان ستادی
(واحد ناظر)

تبصره ۵:

تشویق‌ها، زمانی که صرفه‌جویی
محقق شد، قابل پرداخت می‌باشد
و حداکثر معادل حقوق و مزایای
ماهانه مدیران و کارکنان در
طول زمان اجرای توافقنامه
خواهد بود.

منابع:

1. آیین نامه اجرایی ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت
2. آیین نامه اجرایی ماده ۱۴۴ قانون برنامه چهارم توسعه
3. سایت دانشگاه علوم پزشکی ایران به نشانی:

www.iums.ac.ir

(معاونت توسعه، واگذاری و کسور بیمه ای)

با تشکر

شانديز مصلحي

**کارگاه آموزشی قوانین
برونسپاری
معاونت بهداشتی دانشگاه
علوم پزشکی ایران
۱۳۸۸**